

Svolání valné hromady

Právo domáhat se svolání valné hromady je jedním z práv akcionáře (jako společníka akciové společnosti), který splňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon tohoto práva. Neprokázal-li hlavní akcionář, zákonem stanoveným způsobem, že mu vzniklo právo na svolání valné hromady podle ustanovení § 183i odst. 1 obch. zák. a představenstvo valnou hromadu přesto svolalo, není pochyb o tom, že nejednalo s péčí řádného hospodáře, když porušilo povinnost umožnit výkon práva jen osobě, která se legitimuje zákonem stanoveným způsobem.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 1173/2011, ze dne 22.5.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatele Ing. A. H., zastoupeného Mgr. L. Z., advokátem se sídlem v P., za účasti společnosti E. EG, a. s., se sídlem v P., zastoupené Mgr. Z. V., advokátem se sídlem v P., o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 81 Cm 1/2008, o dovolání navrhovatele proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. listopadu 2010, č. j. 7 Cmo 35/2010-117, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením potvrdil odvolací soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. prosince 2009, č. j. 81 Cm 1/2008-84, kterým tento soud zamítl návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti E. EG, a. s., identifikační číslo osoby 45 27 45 17 (dále jen „společnosti“) konané dne 17. prosince 2007 (dále jen „valná hromada“), kterým valná hromada rozhodla o přechodu akcií společnosti ve vlastnictví ostatních akcionářů na hlavního akcionáře. Přitom soud prvního stupně ve věci rozhodl již dříve usnesením ze dne 13. srpna 2008, č. j. 81 Cm 1/2008-33, které Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 28. května 2009, č. j. 7 Cmo 448/2008-73 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně.

K námitce navrhovatele o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu prvního stupně odvolací soud v odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že „převzetí části odůvodnění“, je-li namíste, nepůsobí nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu. Po doplnění dokazování odvolací soud uzavřel, že z důkazů, které provedl, ve spojení s důkazy provedenými soudem prvního stupně vzal za dostatečně prokázané, že žadatel o svolání valné hromady vlastnil v rozhodné době ve společnosti účastnické cenné papíry, s nimiž jsou spojena hlasovací práva, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota činí alespoň 90 % základního kapitálu společnosti. Neshledal důvodnými námitky navrhovatele „ohledně nezpůsobilosti písemného prohlášení statutárního orgánu“ hlavního akcionáře, „coby právního úkonu, se kterým jsou spojené stejné právní účinky jako s předložením listinných akcií znějících na majitele.“ Odvolací soud dospěl k závěru, že „z hlediska prokázání pro rozhodování předmětné (napadené) valné hromady relevantních skutečností, zejména podmínek pro povinnost jejího svolání, nic nebrání tomu, aby ve smyslu § 125 a násl.“ občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) „bylo prohlášení představenstva dostatečným důkazem svědčícím o splnění těchto podmínek.“ Naopak navrhovateli se nepodařilo prokázat, že podmínky pro svolání a konání valné hromady splněny nebyly, tedy že žadatel o svolání nebyl oprávněn se svolání valné hromady domáhat a ta se neměla konat, a že jím napadené rozhodnutí bylo v rozporu se zákonem či stanovami.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání, v němž co do jeho přípustnosti odkázal na ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., co do důvodu na ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a b) a odstavec 3 o. s. ř.

Dovolatel považuje za otázky zásadního právního významu zda:

1. Je přípustné, aby akcionář prokázal své postavení ve společnosti za účelem žádosti o svolání valné hromady podle § 183i obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) jen čestným prohlášením a jakým způsobem je akcionář povinen prokazovat své postavení ve společnosti?
2. Je možné, aby došlo k odejmutí vlastnického práva k akciím na základě jednání představenstva akciové společnosti, které bylo v rozporu se zákonem?
3. Je souladné s doktrínou demokratického právního státu a práva na spravedlivý proces, aby odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně, které je evidentně nepřezkoumatelné, když soud prvního stupně se nikterak nevyjadřuje ke stěžejním žalobním námitkám navrhovatele?
4. Je v souladu s doktrínou demokratického právního státu a práva na spravedlivý proces, aby v rámci odvolacího nesporného řízení (podle § 200e o. s. ř.) soud odůvodnil své meritorní rozhodnutí tím, že navrhovateli se nepodařilo unést důkazní břemeno a prokázat jím tvrzené skutečnosti?

Dovolatel navrhuje, aby dovolací soud zrušil napadené rozhodnutí odvolacího i soudu prvního stupně a věc soudu prvního stupně vrátil k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., není však důvodné.

Z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. se podává, že dovolací přezkum je zde předpokládán zásadně pro posouzení otázek právních, pročež způsobitelným dovolacím důvodem je ten, jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]. Jen z pohledu tohoto důvodu, jehož obsahovým vymezením je dovolací soud vázán (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), je pak možné (z povahy věci) posuzovat, zda dovoláním napadené rozhodnutí je zásadně významné. Naopak zde nelze účinně uplatnit námitky proti skutkovým zjištěním způsobem, který předjímá dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř., stejně jako důvod podle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř., jestliže tvrzené vady v procesu získání skutkových zjištění (zejména provádění a hodnocení důkazů) nezahrnují podmínku existence právní otázky zásadního významu (srov. shodně usnesení Ústavního soudu ze dne 7. března 2006, sp. zn. III. ÚS 10/06, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 9, ročník 2006, pod číslem 130, a ze dne 15. listopadu 2007, sp. zn. III. ÚS 372/06, jakož i důvody rozhodnutí uveřejněného pod číslem 48/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dovolání je přípustné pro řešení otázky, zda může akcionář prokázat své postavení ve společnosti za účelem žádosti o svolání valné hromady podle § 183i obch. zák. čestným prohlášením, že je vlastníkem potřebného počtu účastnických cenných papírů.

Podle ustanovení § 155 odst. 1 obch. zák. je akcie cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka akciové společnosti. Ustanovení § 156 odst. 7 obch. zák. pak určuje, že práva spojená s listinnou akcií na majitele vykonává ten, kdo ji předloží nebo ten, kdo prokáže písemným prohlášením osoby, která vykonává úschovu nebo uložení podle zvláštního právního předpisu. Z uvedeného plyne, že čestné prohlášení akcionáře, že je vlastníkem akcií, ve vztahu ke společnosti průkazem toho, že je oprávněn vykonávat práva akcionáře, není.

Právo domáhat se svolání valné hromady je jedním z práv akcionáře (jako společníka akciové společnosti), který splňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon tohoto práva. Neprokázal-li hlavní akcionář, zákonem stanoveným způsobem, že mu vzniklo právo na svolání valné hromady podle ustanovení § 183i odst. 1 obch. zák. a představenstvo valnou hromadu přesto svolalo, není

pochyb o tom, že nejednalo s péčí řádného hospodáře, když porušilo povinnost umožnit výkon práva jen osobě, která se legitimuje zákonem stanoveným způsobem.

Závěr, zda je v důsledku takového porušení možno prohlásit usnesení valné hromady za neplatné, však nelze učinit bez toho, aby soud zkoumal, zda lze nedodržení zákonného postupu při ověření práva žadatele na svolání valné hromady považovat za porušení zákona při svolání valné hromady (anebo zda jde „jen“ o porušení povinnosti představenstva, umožnit výkon práv akcionáře tomu, kdo své právo zákonem stanoveným způsobem prokáže). Pro rozhodnutí o tom, zda tomu tak je, je rozhodující, zda osoba, která se domáhala jako hlavní akcionář svolání valné hromady, hlavním akcionářem v době podání žádosti nebo alespoň v době svolání valné hromady skutečně byla, tedy zda představenstvo svolalo valnou hromadu k žádosti osoby, oprávněné její svolání požadovat.

V tom směru provedly soudy obou stupňů rozsáhlé dokazování a na jeho základě dospěly ke skutkovému zjištění, že žadatel o svolání valné hromady v době svolání valné hromady hlavním akcionářem byl, což ostatně ani dovolatel nepopírá; k porušení zákona při svolání valné hromady tedy nedošlo.

Pokud pak dovolatel namítá, že rozhodnutí soudu prvního stupně je „je evidentně nepřezkoumatelné, když soud prvního stupně se nikterak nevyjadřuje ke stěžejním žalobním námitkám navrhovatele“, z odůvodnění dovolání plyne, že tvrzený nedostatek odůvodnění má podle dovolatele spočívat v tom, že soud „nesprávně konstatoval, že právní úprava squeeze out není protiústavní“ (což představuje námitku nesprávného právního posouzení) a že tvrzený nesoulad této právní úpravy s tzv. Třináctou směrnicí Ústavní soud v nález, na který soud odkázal, neřešil. Vzhledem k tomu, že uvedené otázky již Nejvyšší soud vyřešil v řadě svých rozhodnutí (srov. např. usnesení ze dne 27. října 2011 sp. zn. 29 Cdo 2592/2010), přičemž ohledně námitky rozporu se Třináctou směrnicí konstatoval, že ve věci nejde o posouzení práva výkupu cenných papírů obchodovaných na regulovaném trhu, realizovaného hlavním akcionářem po ukončení lhůty pro přijetí nabídky převzetí, a tudíž nespadá do věcné působnosti označené směrnice – stejně jako je tomu v projednávané věci.

Důvodná není ani námitka dovolatele, že odvolací soud založil napadené rozhodnutí, vydané v tzv. nesporném řízení na tom, že se dovolateli nepodařilo unést důkazní břemeno a prokázat jím tvrzené skutečnosti. Odvolací soud totiž své rozhodnutí nezaložil na neunesení důkazního břemene, ale na tom, že žadatel o svolání valné hromady v rozhodné době potřebné akcie, a považovat tedy tuto skutečnost za prokázanou. Jinými slovy odvolací soud zhodnotil provedené důkazy a na jejich základě učinil shora uvedený závěr.

Protože se dovolateli prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost právního posouzení věci odvolacím soudem zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 věty první o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)

- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)